45. številka. V Ljubljani, v petek, 25. februarja 1910. XLIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto . . . . K 24·— pol leta . . . . 12·— četrt leta . . . . 6·— na mesec . . . . 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto . . . . K 22·— pol leta . . . . 11·— četrt leta . . . . 5·50 na mesec . . . . 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto . . . . K 25·— pol leta . . . . 13·— četrt leta . . . . 6·50 na mesec . . . . 2·30

za Nemčijo: celo leto . . . . K 28·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto . . . . K 30·—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Sistem torej ostane.

Čim je ministrski predsednik baron Bienerth postavil nemškega ministra - rojaka dr. Schreinerja pred prag, je takoj hitel zatrjevati nemškim politikom, da se s to spremembo čisto nič ne premeni sedanji **sistem**, da bode vlada tudi odslej vodila državno upravo po istih načelih, kakor doslej.

Kaj imenuje baron Bienerth svoj sistem, to je tekom zadnjega leta opetovano pojasnjeval, izven parlamenta in v parlamentu samem. Pri vseh teh prilikah je povdarjal, da hoče državno upravo varovati pred vplivom strankarskih teženj in da hoče v upravi sami postopati pravično in nepristransko.

Toda dejstva, mnogoštevilna dejstva, ki smo jih že pribili, svedočijo jasno, da so to samo besede in nič več. Morda nosi ministrski predsednik ta načela v svojem srcu in ima tudi dobro voljo, se jih držati, ali njegovi ministri se ne ravnajo po njih. Schreiner je svoj ministrski vpliv porabljal za sistematično ponemčevanje vse državne uprave in njegovih nazorov sta tudi železniški minister Wrba in justični minister Hochenburger.

Če primerjamo delovanje n. pr. ministra Hochenburgerja z načeli, ki jih proglaša ministrski predsednik baron Bienerth, spoznamo na prvi pogled, da si tolmači Hochenburger pojem Bienerthovega sistema bistveno drugače, kakor ministrski predsednik sam. Bienerthov sistem — to je samo etiketa na steklenici, v katero je Hochenburger natočil vse kaj drugega, kakor Bienerth meni.

Na dejanjih justičnega ministra Hochenburgerja ne najdemo ne sence tistega nestrankarstva, ne sledu tiste pravičnosti in objektivnosti, ki jo je ministrski predsednik baron Bienerth zapisal na vladno zastavo. Ravno nasprotno! Vse, kar je Hochenburger storil in ukrenil, odkar je justični minister, je v diametralnem nasprotju z načelnimi izjavami ministrskega predsednika.

Imenovanja v justici! To je poglavje, o katerem smo le v zadnjih treh mesecih opetovano pisali. Vsa imenovanja, ki jih je izvršil justični minister Hochenburger so kričeča krivica slovenskim sodnim uradnikom, vsako je storjeno iz namena, oškodovati slovenski narod, vsakdo ima namen, utrditi politično in nacijonalno moč nemštva v slovanskih pokrajinah. To je Hochenburgerjev sestem in naj je pri izvrševanju tega rabeljskega sistema tudi pomagal pravkar spodeni nemški minister-rojak dr. Schreiner, odgovoren je za vse Hochenburger, toliko bolj, ker so mu razmere na avstrijskem jugu vse drugače znane, kakor bivšemu plzenskemu notarju Schreinerju, na katerega torej ne more pasti glavna krivda. Hochenburger - zaupnik graškega vsenemškega jakobinstva, je šel še dlje, kakor katerikoli njegovih prednikov ter se je celo lotil po Pittreichu in Elsnerju zakonito zajamčene neodvisnosti sodnikov, kakor to pričajo konkretni slučaji.

In ta Hochenburgerjev sistem naj ostane še dalje v veljavi. Ker je ministrski predsednik doslej mirno dopuščal prakticiranje tega sistema, je brez dvoma, da se ž njim strinja, vzlic temu da obstoji med Hochenburgerjevimi dejanji in Bienerthovimi besedami velikansko nasprotje.

Odslovljenje ministra dr. Schreinerja je pač v nekaterih krogih napravilo vtis, da se je hotel baron Bienerth ž njim odkrižati človeka, ki je postopal po popolnoma drugačnih načelih, kakor jih oznanja ministrski predsednik. Ali ta vtis mora izginiti, če se uvažuje, kako je po odslovljenju dr. Schreinerja nastopil justični minister dr. Hochenburger. Udeležil se je dr. Hochenburger posvetovanja nemških vodilnih poslancev in jim zatrjeval,da ostane sistem nespremenjen, ker bi drugače on sam ne ostal na svojem mestu. S tem je vse povedano. Hochenbuger hoče torej tudi brez Schreinerja voditi justično upravo v tistem smislu, kakor doslej. Da bi bilo spričo temu mogoče sprijaznjenje jugoslovanskih poslancev z vlado, v kateri ministrski predsednik razvija pač lepe teorije, ki pa jih njegov justični minister postavlja v praksi na glavo, naj dela to že na svojo roko ali s privoljenjem svojega šefa, se nam zdi neverjetno. Če si hoče baron Bienerth ugladiti pot, ni dovolj, da je vrgel čez plot le plašč, ki ga je predstavljal minister Schreiner, nego bo moral tudi poslati v pokoj ministra Hochenburgerja.

Državni zbor.

Na dnevnem redu včerajšnje seje posl. zbornice je bil rekrutni kontingent, ki je bil v prvem branju sprejet in je bil nato izročen odseku. K tej točki se ni oglasilo mnogo govornikov. Med drugimi je govoril minister Georgi, ki je prosil, naj se v interesu prebivalstva rekrutni kontingent hitro reši, da bodo lahko nabori že meseca marca. Govoril je tudi posl. pl. Stransky, ki se je dotaknil dr. Schreinerjeve demisije. Posl. Romanczuk je izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti predlogi. Ostali govorniki so se omejili na kratke opazke.

Posl. Grafenauer je vložil nujni predlog glede zatiranja Slovencev na južnem Koroškem od strani železnic.

Posl. Hribar je vložil nujna predloga za podržavljenje južne železnice in za ustanovitev poštnega ravnateljstva v Ljubljani.

Interpelirali so med dr.: posl. Hribar zaradi konfiskacije septemberskih in ptujskih narodnih kolkov, poslanec Rybař zaradi zgradbe justične palače v Trstu, posl. Adler zaradi neodgovarjanja s strani vlade na važne interpelacije, posl. Iro zaradi dijaških samomorov in reforme srednjih šol.

Prihodnja seja bo v soboto ob 10. dopoldne.

„Slovanska Enota“.

Parlamentarna komisija »Slov. Enote« je imela včeraj sejo, v kateri je posl. Baxa predlagal, naj »Slov. Enota« glasuje proti rekrutnemu kontingentu, ker to odgovarja stališču »Enote«. Posl. Šusteršič pa je predlagal, naj se glede glasovanja o rekrutnem kontingentu pusti strankam prosta roka. Sprejet je bil Šusteršičev predlog.

Splitski poslanec dr. Bulić je odložil svoj mandat.

Češki deželni zbor.

Vsled neugodnih finančnih razmer dežele, ki jih je zakrivila pred vsem nemška obstrukcija v dež. zboru, je sklenil češki deželni odbor deloma črtati deloma zapostaviti vse nemške proračunske postavke.

Službena pragmatika.

Izdelan je nov načrt službene pragmatike za državne uradnike in uslužbence in je predložen poslanski zbornici. Namen pragmatike je zbrati sedanje raztresene določbe v eno celoto in izpopolniti vrzeli. Pragmatika ustanavlja štiri kategorije uradnikov: s popolno visokošolsko izobrazbo, z nepopolno visokošolsko izobrazbo, s srednjo šolo in slednjič z manjšo kvalifikacijo. Uradniki prve kategorije pridejo po 23 službenih letih v 7. čin. razred, oni druge in tretje po 21 ozir. 24 služb. letih v 8. čin. razred in oni četrte po 21 služb. letih v 9. činovni razred. Kvalifikacijo ima v roki komisija. Kvalifikacija je javna, vsak ima pravico pritožbe proti nji. — Praktikantje in avskultantje bodo dobili takoj pri nastopu službe adjutum. — Važne nove določbe obsega poglavje o disciplinarnem postopanju. Uradnikom se zagotavlja popolna politična svoboda izven urada in aktivna ter pasivna volilna pravica. Uradnik, ki kandidira ali je izvoljen, je v dobi volitev, oziroma v dobi izvrševanja svojega mandata izven službe, dobiva pa vse dohodke. — Slednjič obsega pragmatika določbe glede državnih uslužbencev (poduradnikov in slug).

Volitve v Zagrebu.

Včeraj je bil prvi dan volitev v zagrebški občinski zastop. Odločitve ni prinesel, ker ni nobena lista prodrla. Izvoljeni so le trije kandidatje narodne stranke in dva koalicije. Udeležba je bila jako velika. Danes so volitve iz 2. razreda.

Dopisi.

Iz Litije. Kakor znano, se je ustanovilo v Litiji telovadno društvo »Sokol«, ki uprav lepo napreduje. Društvo se zaveda v polni meri svoje zadače; navdušenja za vzvišene ideje mu ne manjka in dovolj moralne sile je v njem, zato gleda mladi »Sokol« brez bojazni v bodočnost. Tako tudi bodi! Ali, da si smo dosedaj poročali v javnost le vesele novice o društvu, moramo danes beležiti žalostno vest. Umrla je zvesta in navdušena članica, sestra Francika Dolšek, v cvetu mladih let. Dobra telovadkinja, vedno vesela, z vsakim prijazna. Tragična je njena smrt tembolj, ker bi se imela v kratkem poročiti. Naše sočutje in sožalje njeni dobri materi, ki jo je nad vse ljubila. Društvo je priredilo rajnci sestrici Franciki prav lep pogreb. Telovadci in telovadkinje so se skoro v polnem številu zbrali pred telovadnico, ter spremili rajnko k večnemu počitku na pokopališče. Sokoli in Sokolice so jej poklonili dva krasna venca in tudi Sokoli so nesli krsto. Sicer pa so ranjci skazali zadnjo čast v prav lepem številu tudi Litijčani in Šmarčani. Nad vse pretresljivo je bilo petje, ki so ga proizvajali pevci iz Šmartna in Litije pod vodstvom vrlega pevovodje g. trgovca Emila Lajovica. Tri žalostinke so zapeli. Nobeno oko ni ostalo suho in videl si, kako je vse ihtelo in plakalo. Mir in pokoj blagi tvoji duši sestrica Francika.

»Sokol.«

Iz Starega trga pri Ložu. »Slov. Narod« je v št. 40 z dne 19. februarja 1910 prinesel iz Starega trga pri Ložu neko notico, s katero se podpisani in vsa stranka njegova ne strinja. Tudi če je to res, kar piše dopisnik, kar pa ni, kolikor se nas je dogovorilo, in teh ni malo, niti vedeti ne moremo, ker se za g. kaplana mi, t. j. naša stranka premalo ali pa prav nič ne brigamo. Ako v konsumu poka, ako jo je Kočevarjev Jernej v konsumu zavozil, ako je »Švegarjeva Zalka« zmaknila svojo milostno roko, če kaplana v konsumu nočeta ali ne znata komijev igrati, kdo to bolj natanko ve, kakor pristaši klerikalne stranke! — Iz tega sledi, da je ta hudobni dopis vtihotapila v »Slov. Narod« kaka klerikalna roka, pod imenom kakega tukajšnjega naprednjaka. Zakaj mi nismo tako nazadnjaški, da bi enemu g. kaplanu ne privoščili, če hoče za se, v miru, brez sovraštva z občani živeti doma, če ga veseli brigati se le za svoj poklic, mu iz srca vse to privoščimo; nasproti pa nimamo tudi nič proti temu, ako gre kak blagostovljeni gospod med družabnike, naj si bodo že klerikalni ali naprednjaški. Saj je sam Bog rekel: človeku ni dobro samemu biti. Ako torej drugega g. kaplana tu in tam veseli v pošteno družbo, kdo mu bo to drugi zameril nego — klerikalec. Zato odločno vsi naprednjaki iz Starega trga odklanjamo odgovornost za zgoraj omenjeni dopis; pristaši naše stranke smo prepošteni, da bi se dopisnik ne oglasil sam in povedal, da je on to pisal. To pot torej se poštenemu klerikalcu, — ki ga itak vsi poznamo, — ni posrečilo naprednjaško stranke očrniti. Takih bedarij naša stranka ne spravlja v svet. Če bi hoteli vdrihati, imamo drugega, bolj zanimive-

LISTEK.

Mož, ne sili v kuhinjo, ali zajec na magistratu.

Homoreska. Spisal R. M—n.

Moja žena mi preveč zapravlja v gospodinjstvu. Dam ji skoro vso mesečno plačo, toda koncem meseca mi še zdihuje, da ne more izhajati. Meni preostaje komaj toliko, da si kupim tobaka za njuhanje, ki ga ne morem pogrešati. In še tako se včasih zgodi, da nimam bora za tobak; tedaj se pa zatečem k prijatelju frančiškanu, ki ima vedno odprto tobakiro zame.

Zadnjič se pa vendar osokolim ... za večerjo sem imel samo kislo repo — in bral sem žem levite, pa res take, da me je čudno pogledala, ker ni mogla verjeti, če sem res jaz ali če kdo drug govori iz mene.

»Ljuba moja Katarina«, sem ji rekel in glas se mi je tresel od hude jeze, »ljuba ženka, če dovoliš, bi te pa nekaj vprašal«.

Otroci so se kar zdrznili okrog mize in me očitajoče pogledali, da kalim mir materi, ki je pravkar obirala mastno kračo. Gotovo so tudi občudovali mojo korajžo, da si upam tako nastopiti.

»No?« je osorno zamomljala žena, ker vsled polnih ust ni mogla drugega reči.

»Draga Katarinica«, sem ji rekel, »ljubica moja«, sem ji rekel, »ali veš, mamica«, sem ji rekel, »zakaj me tu notri tako rado ščiplje, če dovoliš«, sem ji rekel in glas se mi je tresel od hude jeze.

Pokazal sem pri tem na tisti del telesa, ki je pri nji tako lepo izbočen, pri meni pa le predstavlja veliko luknjo pod rebri.

»Kaj me to briga!« je še nekam prijazno rekla ter se pogladila z rokami po onem delu telesa, v katerem so se sprehajali pravcati deli tiste živali, od katere so se v mojem le glasovi slišali.

Ojunačen od tolike prijaznosti, sem sramežljivo povesil oči na krožnik, na čigar robu sta še visela dva repna konca, in sem rekel, pa sem res rekel tako-le:

»Ljuba Katinka, če dovoliš«, sem rekel, »ali ni bila večerja preveč glistasta?« sem bolj tiho rekel.

O, da bi nikoli tega ne izgovoril! Žena je vstala v vsej svoji obilnosti na visokost in širokost ter razjarjena kričala:

»Glistasto imenuješ tako dobro večerjo, ti Matevž vseh Matevžev! Glistasto, ko se je v okusni repi kuhala lepa krača. Svinjska krača s kislo repo, ali je mogoča boljša večerja? Eno krono sem dala za kračo, šest krajcarjev pa za repo, vsega skupaj šestinpetdeset krajcarjev brez masti, soli in drv. Ali morem zato, da Krakovčani repo v gliste režejo? Zapovej jim, naj delajo tolarje iznje, Matevž matevžasti! Ti glista vseh glist! Le reci, da krača s kislo repo ni dobra večerja!«

»Dobra večerja, res dobra večerja je krača s kislo repo, ljuba Kati!« sem hitel zatrjevati, »samo premalo krače je bilo, sem hotel reči; do mene in otrok ni prišla. O, repe sem se pa najedel, pa dobra je bila, juha je po krači dišala, če dovoliš, draga Katica«, sem rekel.

»Jaz sem debela, zato potrebujem, ti si pa suh in je vsaka stvar dobra zate. Rada bi vedela, kako bi ti pripravil večerjo, ko bi imel samo par krajcarjev na razpolago.«

»Če dovoliš«, sem ponižno rekel, »pa poskusimo; ti bom vsaj odvzel nekaj dela, ako jaz preskrbim večerjo.«

Mislil sem, da bo vzrojila moja Katra, toda le hinavsko se je nasmehljala in dejala:

»Na, tu imaš trideset krajcarjev in preskrbi nam jutri večerjo. Napravi, kakor znaš in veš, toda povem ti, da gorje tebi, če ne bomo dobro večerjali.«

Dala mi je denar, ki sem ga skrbno zavil v papir, kajti denarnice nisem imel. Čemu tudi!

Sicer me je hudo, hudo zaskrbelo, kako bom za trideset krajcarjev preskrbel dobro večerjo za osem oseb!

Bog je nama dal, ali pravzaprav Katri, šest otrok: štiri punice, Fino, Lino, Mino, Nino in dva sinčka Robka in Bobka. Bobek je bil najmlajši, imel je štiri leta, toda otepaval je z dobrim tekom že vse, kar mu je prišlo pod zob, da ne govorim o ostalih, ki so bili vedno lačni kakor njih mati.

Bog i sreča junačka! sem si rekel kakor naši bratje na jugu, ko so šli Turkom glave sekat, in drugo jutro sem šel na trg, gotovo z manjšo korajžo kakor oni.

V papir zaviti denar sem skrbno tiščal v žepu, da ga ne izgubim. Izprva me je še obšla blagodejna misel, da bom morda še kaj profitiral, toda bistri moj razum mi je skoro rekel, da bo poprej premalo kakor preveč. Dognano je bilo, da moram nekaj od mesa nakupiti, kajti v prvi vrsti se moram ozirati na ženo, ker ta meso obrajta. Zelja, repe ali krompirja bi že dovolj dobil za trideset krajcarjev, toda taka večerja je zame dobra in kvečjemu še za otroke, toda oj, — moja Katica!

Najprej sem jo mahnil k mesarjem za vodo. Skoro mi je pa upadel pogum, kajti meso se mi je zdelo tako drago kakor žafran in verjemite mi, da se za trideset krajcarjev komaj dobi mesa za eno osebo, kamoli za osem!

Žalosten sem šel mimo debelih mesaric, ki so se gladile s tolstimi rokami po svojih — predpasnikih kakor moja žena, ki je tudi cela mesarica. Oko mi je naposled obviselo na krvavih klobasah. Vprašal sem po ceni in res bi dobil tri majhne za trideset krajcarjev. Toda to ne bi zadostovalo, če bi hoteli jesti pečene klobase, kvečjemu če bi godljo napravili iz njih. Oh, godlje pa ne mara moja žena, preredka ji je!

Šel sem torej preko mesaric na dnevni red in prišel do kmetic s perutnino. Hm, hm, obliznil sem si ustnice, ne bi bila napačna takale lepa kakoška v obari ali sploh v omaki. Toda ojoj, moje premoženje je komaj zadostovalo za pol slabotne piške. Kaj hočem z njo, ko bi mi je kmetica ne prerezala, tudi če bi bila to zadostna večerja. Zopet nič! Z golobčki tudi nič; enega bi morda dobil, toda kaj, ko bi jaz in otroci niti koščic ne imeli od njega.

Kapriciral sem se pa, da moramo imeti — vsaj enkrat — vsi dobro večerjo in naj potem tudi ukradem kaj dobrega. Da bi se žena norčevala, ako pridem brezuspešno domov, ne, tega pa ne.

Zadnjo nado na rešitev perečega vprašanja današnje večerje mi je dal pogled na umazan kurnik, v katerem je tičal velik zajec. Predstavljal sem si, kako obilna bi bila večerja, ko bi se tega zajca v slastni omaki prineslo na našo mizo. Vsi bi imeli zadosti! Da je bil to divji zajec, nisem prav nič dvomil, kajti take velikosti niso domači zajci. Da moj denar ne bo zadostoval za nakup zajca, sem bil po poprejšnjih izkušnjah skoro prepričan, toda vprašati nič ne stane, sem si mislil in poprašal za ceno.

(Konec prihodnjič.)

ga gradiva dovolj na razpolago. Toliko v vednost hudobnemu mistifikatorju v »Slov. Narodu« z dne 17. februarja 1910 št. 40. — Ivan Štritof, podžupan Starotrški.

Iz Krškega. »Slepa ljubezen«. Dne 19. in 20. t. m. se je na šolskem odru v Krškem predstavljala A. Peskova »Slepa ljubezen«. Občinstvo je obakrat prostrano šolsko dvorano popolnoma napolnilo. Razun dveh so bile vse druge moške in ženske vloge razdeljene tako, da je bilo v njih zastopano učiteljstvo vseh posameznih v »Posavski krožek« spadajočih šol. Igra je vsestransko tako dobro uspela, da je igralcem, kakor tudi pisatelju na njej le častitati. Iznenadilo nas je sigurno nastopanje šolske mladine, ki je pri tej priliki pokazala, da ne zna biti le v šoli na svojem mestu ampak, da je ni strah tudi javno nastopati. Gotovo pa je, da je prirediteljem stalo veliko truda, predno so mogli svoje mlade igralce v nastopanju toliko osiguriti. Tudi vse vloge odrastlih so bile v tako srečnih rokah, da bi človek ne verjel, da so to le diletantje, ampak da so igralci iz poklica. Tako je Lovrič prav dobro pogodil značaj bahaškega kmečkega magnata. Žena njegova bi sicer bila lahko malo bolj huda, vendar se je pa tudi njej videlo »da smo bogati«. Tudi učitelj je dobro igral Trpina. Njegova vloga je pripomogla, da je marsikdo dobil o učiteljih drugačno mnenje kakor ga je imel preje. Tudi šolska sluginja je bila na svojem mestu samo malo premlada se nam je videla, Janez in Mimika pa sta svoji vlogi izvršila tako sijajno, da sta pri nekaterih prizorih občinstvo s svojim krasnim petjem globoko ganila. G. K. Humeku pa gre še posebej veliko priznanje na njegovem slikarskem talentu, kajti kulise, katere je on za krški šolski oder sam brezplačno naslikal, kažejo ne le njegovo veliko požrtovalnost, ampak tudi njegovo izvanredno spretnost združeno z naravno obdarjenostjo. Igra sama pa zasluži v polni meri ime »ljudska igra«; kajti videlo se je, kako globoko je učinkovala na gledalce in ko je občinstvo odhajalo, je drug drugemu povdarjal: »To je igra, takih bi morali igrati še več.« V tej ljudski sodbi naj ima tudi pisatelj oceno svoje izvrstne igre. Krško učiteljstvo pa je z uprizoritvijo te igre pokazalo, da umeva v polni meri svojo vzgojno nalogo, kateri bo tudi v bodoče ostalo gotovo zvesto. Da je pa ta igra prišla do uprizoritve in da se je tudi tako častno izvršila, gre pa v prvi vrsti hvala g. strokovnemu učitelju M. Hočevarju, ki je dal prvo inicijativo k uprizoritvi in je bil tudi režiser.

Dnevne vesti.

+ **Škandal, ki ga nima primere!** Škof Anton Bonaventura je s svojim zanikrnim in brezvestnim gospodarstvom srečno dospel na rob gmotnega propada. **Zadolžen je do vratu, škofijska posestva so obremenjena z milijoni, s kratka mož je v takem položaju, da mu noben denarni zavod in noben privatnik ne da ra upanje niti ficka.** A škof še vedno potrebuje denarja, kakor da bi milijone žrl. A ker mu noben denarni zavod in noben privatnik ne posodi več niti vinarja, se je spravil nad državo in pri tem poslu so mu pomagali vsi klerikalni poslanci gori od Šusteršiča in Kreka pa doli do Gostinčarja. In res se je posrečilo škofu in njegovim pomagačem, **da so obrnažili državo za posojilo v znesku pol milijona kron.** In čujte, davkoplačevalci, pod kakšnimi pogoji! Škof bo od tega posojila plačeval **samo po 1 % piši in beri en odstotek!** Ali ni to škandal, ki kriči do neba, da se s krvavimi žulji plačani davki državljanov na tako nezaslišan način mečejo v nikdar polno bisago škofa Bonaventure? Ali že ni bilo dovolj dobrote, ko je pred leti finančna uprava odpisala in darovala škofu nad 160.000 kron na davkih?! In sedaj še to posojilo! To presega že vse meje. Če kmetič zaostane z davki, ki znašajo samo par kron, ga neusmiljeno rubijo in ga poženejo z rodnega doma, ako takoj ne plača zaostanke s 6 % vred, od hišnih posestnikov izterjavajo brez pardona potresna posojila in če so tudi dotičniki vsled tega gmotno popolnoma uničeni, bankrotnemu škofu, ki je s svojim nečuvenim gospodarstvom dokazal, da bi zapravil tudi sto milijonov, ako bi jih imel ali če bi mu jih kdo dal, pa da država hladnokrvno posojilo v znesku **pol milijona kron** in sicer **proti 1 % obrestim!** To ogromno posojilo da država človeku, ki mu sicer noben denarni zavod pod solncem ne zaupa niti vinarja! Zares nečuven škandal, a škandal je še večji, ako se uvažuje, **da so pri tem posojilu sodelovali, oziroma so ga izposlovali klerikalni poslanci, ki bi morali zastopati interese svojih volilcev — davkoplačevalcev!** Lani je pobila pri nas toča, povodenj je napravila ogromno škode. A kaj so storili klerikalni poslanci? Morda so izposlovali bogate državne podpore oškodovancem? Kaj še! Kaj je njih to brigalo! Šusteršič in Krek sta se brigala samo za to, da preskrbita škofu državno podporo v znesku pol milijona! In vlada je seveda videla samo »reveža« škofa, ni pa videla bednega kmeta, ki sta mu toča in povodenj uničila malodane vse imetje. Zares živela taka pravična vlada, živeli taki poslanci, ljudski zastopniki!

+ **Jeseniški gerent Čebulj bo sedel!** Znano je, da je bil jeseniški gerent Čebulj pred okrajnim sodiščem v Kranjski gori svoječasno obsojen v petdnevni zapor ker se je na nedopusten način vmešaval v uradno poslovanje radovljiškega okrajnega glavarja g. Župneka, ki je na jeseniški postaji uradno zasliševal občinskega stražnika. Čebulja je zastopal Šusteršičev koncipient dr. Dermastia, ki je Čebulja tolažil, češ, da se bo zanj pritožil v Ljubljano, kjer ga bo gotovo »izrezal«. Prizivna obravnava pred ljubljanskim deželnim sodiščem se je vršila preteklo sredo. Navzlic velikemu trudu dr. Dermastije, da bi »izrezal« Čebulja, je deželno sodišče **v celem obsegu potrdilo prvotno sodbo.** Gerent Čebulj bo torej vendarle moral iti jest ričet **na 5 dni,** kar mu iz srca privoščimo. Vprašamo poklicane oblasti, ali je prav, da še vedno upravlja posle jeseniškega občinskega gerenta človek, ki mora presedati po zaporih? Menimo, da bi bilo v javnem interesu, da bi se Čebulja takoj odstavilo, zakaj jeseniški občini pač ne more služiti v čast, da bi še nadalje njej na čelu stal mož, ki bo moral sedeti 5 dni v zaporu!

— »Vi vsi ste lažniki!« je zaklical klerikalcem napredni odbornik g. Peter Primožič v Železnikih, ko so odposlancu deželnega odbora zatrjevali, da se je seja vršila tako, kakor kaže od Čočovega Franceta sestavljeni in od župana Klopčiča prepisani zapisnik. — Andrej Kosem, eden izmed klerikalnih odbornikov, se je čutil od g. Primožiča vsled tega žaljenega in je tega tožil. — Ta mož pa je včeraj pred sodiščem brez vsakoršnegakoli zadoščenja ob opetovanem zatrjevanju Petra Primožiča, da ne vzame nobene besede nazaj, vendarle svojo tožbo umaknil. — Kakor se vidi, **bodo torej »lažniki« držali.**

+ **Iz srednješolske službe.** Učiteljski kandidat dr. Franc Mischitz je pripuščen k poskušnji praksi na državni gimnaziji v Kranju.

+ **Iz ljudskošolske službe.** Mesto obolele učiteljice Eme Peče pride v Selce za suplentinjo bivša provizorična učiteljica Terezija Rant.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v soboto, se po daljšem presledku zopet poje Giacomo Puccinijeva opera v treh dejanjih »Tosca«. Ta opera, ki si je zaradi svoje krasne melodike in efektnega, dramskega dejanja pridobila svetovno slavo, se poje po vseh večjih odrih z največjim uspehom. Druga privlačna sila pri jutrišnji predstavi pa bode zopetni nastop gosp. **pl. Vulakovića,** ki je sedaj zaradi bolezni moral varovati svoj glas. Poleg glasbenih užitkov, katere so zadnji dnevi nudili glasboljubečemu občinstvu, bodo gg. gledališki obiskovalci z veseljem pozdravili gotovo tudi to znamenito muzikalno delo Puccinijevo. Drugi dve glavni vlogi pojeta ga. Nordgartova (Tosca) in g. Fiala (Mario). — Predstava se vrši za par-abonente. — V nedeljo popoldne ob 3. se uprizori kot ljudska igra pri znižanih cenah velezabavni G. Kadelburgov in R. Presberjev »Črni madež«. Ta izvrstna burka, ki je polna komičnih prizorov, ki vplivajo tembolj, čim bližji in verjetnejši so nam, spada med repertoirne igre c. kr. dvornega gledališča. Starega, predsodkov polnega barona igra gosp. Bohuslav, naravno - robustnega komerc. svetnika gosp. Verovšek, črnega advokata - gentlemana gosp. režiser Nučič in vpokojenega majorja gosp. Danilo. Predstava se vrši izven abonementa (za lože nepar). — Zvečer se ponavlja za nepar-abonente opera »Tosca«.

— **Slovensko gledališče.** Sinočni ponovitvi prikupne operete »Piskrovezec« ni nič očitati; žal, da gledališče ni bilo posebno obiskano.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so poslali rodoljubi iz Št. Ruperta, ogorčeni radi »Slovenčeve« »Cirilmetodarije 12 K s klicem: »Fej izdajalcem domovine!« Soglašamo. — Gosp. Hubert Mihič v Travniku je poslal zbirko 31 K. — Hvala!

— **Napredno, politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj** sklicuje na dan 13. marca dopoldne ob pol 10. v restavraciji pri »Novem svetu« redni občni zbor.

— **Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** opozarja ponovno svoje člane, redne, kakor podporne na VI. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. točno ob 3. popoldne v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«.

— **Kmetska posojilnica na Vrhniki in Obrtno pomožno društvo v Ljubljani darovala sta na obč. zboru slovenskemu pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon«, prva 40 K, drugo 20 K podpore.** — Srčna hvala! — Bilo več posnemovalcev!

— **Društvo za preiskavanje podzemskih jam. Tiho in brez hrupa se je pripravila pot novemu društvu, ki naj neguje sistematično proučavanje podzemskih jam. Na povabilo gospoda deželnega predsednika barona Schwarza se je zbralo včeraj popoldne ob 5. v knjižnici vladne palače lepo število strokovnjakov, da se pomenijo o ustanovitvi imenovanega, ravno za Kranjsko v vsakem obziru upravičenega in potrebnega društva. Razen gosp. dež. predsednika barona Schwarza in dvornega svetnika grofa Chorinskega so bili navzoči gg.: dež. šolski nadzornik Belar, prof. dr. Bischof, poštni kontrolor Hafner, deželni šolski nadzornik Hubad, prof. dr. Jauker, prof. dr. Klimesch, vladni svetnik pl. Laschan, dež. šolski nadzornik Levec, licejski ravnatelj prof. Maher, ravnatelj prof. dr. Mantuani, šolski svetnik Paulin, jamski tajnik Perko, uradni predstojnik dr. Pilshofer, finančni tajnik Ponebšek, gozdarski svetnik Putick, gimnazijski učitelj dr. Sajovic, stavbni svetnik Sbrizaj, gozdni in domenski ravnatelj Schollmayer - Linovitev društva, katero je kot se vichtenberg, kakononik Sušnik, ing. Turk, prof. dr. Wentzel in prof. dr. Žmavc. Gospod deželni predsednik otvori pogovor s pozdravom navzočih in poda v nekaterih črtah sedanje stanje kranjske speleologije. Kranjska, ki je znana kot jako bogata glede jam, v tem oziru ni še preiskana. Ne le, da še znane jame niso znanstveno in temeljito preiskane, za mnogo votlin niti ne vemo, da obstojajo. Nedogledno je pa, kaj nam taka temeljita, podrobna in znanstvena preiskava vse obelodani. Delo presega moči enega človeka, in zato misli, da je potrebna združitev vseh strokovnih delavskih sil. Prosi, da se gospodje izjavijo o teh mislih. Ravnatelj Schollmayer-Lichtenberg pozdravlja idejo kot aktuelno in velevažno, svetnik Putick pa potrjuje, da niti kraško ozemlje ni preiskano, osobito Nanos, prikazni cerkniškega jezera in pokrajina za njim, Babno polje, Prezid, Kočevsko itd. Niti vodovna meja med Savo in vodovjem jadranskega morja ni jasna in preiskana. Nato predlaga deželni predsednik bar. Schwarz ustadi, potrebno. Ravnatelj Schollmayer-Lichtenberg priporoča takoj, da se postavi nekako ogrodje za društvena pravila, stavbni svetnik Sbrizaj pa poudarja veliko važnost jamskega preiskovanja za hydrografijo, posebno v praktično-tehničnem oziru in se boji, da društvo za take zadače ne bo imelo dovolj moči. Ravnatelj Mantuani naglaša, da je po izjavi deželnega predsednika društvo strogo znanstveno, kar si on misli tako, da bo društvo iskalo votline in jih po svojih strokovnjakih preiskavalo; praktično eksploatiranje pa bo prej ko slej zadača za praktike. Glede društvenih pravil želi, da bi se izjavili strokovnjaki vseh znanstvenih panog o njih, da ne bodo birokratizirala vedo. Deželni predsednik opomni, da morajo biti pravila sestavljena predno se društvo konstituira in priporoča izvolitev komiteja, ki naj bi sestavil pravila. Po predlogu deželnega nadzornika Levca se izvolijo v ta komite gospodje: Bischof, Jauker, Mantuani, Orožen, Paulin, Perko, Ponebšek, Putick, Sajovic, Sbrizaj, Schollmayer- Lichtenberg in Wentzel; predsednikom se imenuje na predlog deželnega predsednika dr. Mantuani. Dr. Pilshofer poroča še o stanju svetovnoznane jame v Postojni, tajnik Perko pa o nameravanem mednarodnem jamskem muzeju, ki naj se postavi v Postojni. Za glasilo priporoča dr. Mantuani »Carniolo«, dr. Pilshofer pa izjavlja, da je društvu za prve čase orodje jamske komisije na razpolago; obe podbudi se z odobravanjem vzamejo na znanje. — Nato deželni predsednik zaključi prvi razgovor, ki je nedvomno odločen korak do novega kulturnega dela.**

— **Redni letni občni zbor društva uradnikov c. kr. užitnine za Kranjsko** s sedežem v Ljubljani, vršil se je dne 20. t. m. ob polu 4. uri popoldne v prostorih gostilne »Mikuž«, Kolodvorska ulica v Ljubljani. Predsednik g. Anton Simčič otvori zborovanje, ter konstatuje sklepčnost. Pozdravlja vse navzoče, ter poda v kratkih in jedernatih besedah delovanje in namen društva. Povdarja, da je društvo v preteklem letu podelilo več podpor, posebno vdovam umrlih članov, ter želi naj se tudi v bodoče istotako ravna. Spominja se umrlega člana g. Pogačnika, ter prosi vse navzoče stanovske gospode tovariše naj v znak sožalja blagovolijo vstati. Končno odklanja zopetno izvolitev, ker ima premnogo drugega posla, ter se najsrčneje zahvali na dosedaj mu izkazanemu zaupanju. Nato je podal blagajnik g. Felika Dornig blagajnikovo in ker je tajnik g. Viljem Lenassi odsoten, tudi tajnikovo poročilo. Poroča, da ima društvo danes še 1125 K gotovine, dasiravno je v tekočem letu podelilo v več slučajih v skupnem znesku 375 kron podpor. Na to vršila se je volitev odbora, ter so bili izvoljeni v vodstvo društva sledeči gospodje: Predsednikom: Fran Rupnik, podpredsednikom: Anton Čop, blagajnikom: Feliks Dornig, njega namestnikom Femc Ivan; tajnikom: Franc Kralj; njega namestnikom Tršar Janko; odbornikom: Anton Strniša, Fran Štrubelj, Andrej Hvastja, Ivan Žagar, Josip Miselj. Namestnikoma: Gašper Gela, Ivan Porent, Anton Hafner. Novi predsednik prevzame vodstvo, pod katerim se nadaljuje dnevni red. Občni zbor enoglasno skleni spremeniti pravila v toliko, da postane društvo stanovsko društvo sploh, katero bode imelo pravico zastopati koristi svojih članov v vseh zadevah. Ko se je še tovariš g. Strniša v presrčnih besedah zahvalil pravkar odstopivšemu pedsedniku g. Simčiču na njegovem požrtvovalnem trudu v korist društva, je predsednik zaključil zborovanje.

Občni zbor ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda za Šiško se vrši dne 27. t. m. v nedeljo popoldne ob 2. v **Čitalnici.**

Javna predavanja v šišenski čitalnici so se prejšnji četrtek pričela. Včeraj je govoril gospod profesor Jug o grških bogovih, gospod Ribnikar pa o mleku. Za poučna in zanimiva govora se je obilno zbrano občinstvo toplo zahvaljevalo.

Po določbi »Akademije« bo odslej vsak četrtek v šišenski čitalnici javno predavanje.

Občni zbor zadruge gostilničarjev in kavarnarjev v Kamniku. Dne 16. svečana ob 3. uri popoldne je imela zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Kamniku svoj redni občni zbor. Ker sklicani občni zbor ob določeni uri ni bil sklepčen, vršil se je po § 17. zadr. pravil ob 4. uri. Predsednik g. Ivan Trpinc je pozdravil navzoče člane, ter obžaloval, da je tako malo zanimanja od strani članov, za naš stan tako pomembno zadrugo. Opominja navzoče, da pridejo k zadružnemu zborovanju prihodnjič v večjem številu. Predsedniško poročilo se sprejme z odobravanjem v znanje. Istotako se blagajniško poročilo soglasno odobri. Pri volitvi so bili izvoljeni nasledni gospodje: Anton Cerer, predsednik; Franc Žerovnik, podpredsednik; Miha Rebernik, Franc Funtek, Karel Prelesnik, Peter Žerovnik, Jakob Malovrh, Janez Ocepek, odborniki; Nikolaj Kuhar, Matej Sršen, Andrej Kovač, namestniki; Lovro Bergant, Andrej Kovač, revizorja računov. Predsednik Ant. Cerer se zahvali za podeljeno mu čast ter prosi gg. odbornike, da ga bodo v njegovem delu podpirali. Po živahnem razmotrivanju zadružnih zadev zaključi predsednik ob polu 6. uri občni zbor. Zadruga se zahvaljuje tem potom za požrtvovalnost in neumorno delo prejšnjega predsednika gosp. Ivana Trpinca ter mu izreka tu javno zahvalo. Člani se prosijo, da pridejo polnoštevilno, kadar jih pozove zadruga, saj se gre vendar za koristi vseh članov, ne samo za posamezne. V skupnosti je moč in če manifestiramo skupno za pravice našega obrta, nas bodo upoštevali tudi oni, ki nas danes samo šikanirajo z visokimi globami ter pritiskajo z davčnim vijakom. Le s skupnim nastopom zamoremo zahtevati in končno tudi doseči to, v kar nam drugi— dasi bi morali — nočejo pomagati. Saj na zadružnih zborih se shajamo le, da zavzamemo naše obrtnostanovsko stališče, nikakor pa ne stališče kake politične stanke. Zato vam kliče, dragi stanovski tovariši, zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Kamniku, prihitite na njen poziv vsi kot en mož. Delajmo vsi z vsemi močmi in uspeh nam je zagotovljen.

Občni zbor konjerejske zadruge v Lescah se je vršil dne 17. t. m. v Lescah pri Wucherrerju. Glasom poročila načelstva je štela zadruga ob koncu poročilne dobe 50 članov. Denarni promet je znašal 4486 K 86 v; dohodkov je bilo 1707 K 97 v, izdatkov pa 995 K 85 v, čisti prebitek 712 kron 12 v. Zadruga je v času svojega delovanja vzela v najem 40 oralov obsegajoč pašnik, kjer imajo zadružniki proti mali odškodnini upašeno konje. Pašnik se je deloma že zboljšal z umetnimi gnojili. Po sklepu občnega zbora namerava zadruga v letu 1910. prirediti konjsko raztavo in premovanje konj. Zadruga je za razvoj konjereje velikega pomena. Če nadalje upoštevamo, da poljedelsko ministrstvo pri podelitvi podpor v prvi vrsti upošteva zadruge in se tudi samostojni konjerejski odsek kmetijske družbe pri oddaji in nakupu plemenskih kobil ozira največ na člane zadrug, je jasno, da je pristop k zadrugi za vsakega konjerejca velike važnosti.

Mnogo ledu so že odposlali iz Radeč na Gorenjskem na razne kraje. Vsak drugi dan se odpošlje okolo 30 železniških voz. Največ ledu gre proti Zagrebu, nekaj tudi v Italijo. Komur še primanjkuje ledu, naj se podviza ga naročiti v Radečah (Gorenjsko).

Ustanovni občni zbor idrijske sokolske župe se je vršil minolo nedeljo popoldne v Dolenjem Logatcu v hotelu »Kramar«. Zbralo se je nad 80 Sokolov, zastopana so bila vsa v župi združena društva Postojna, Idrija, Ilirska Bistrica, Žiri. Logatec, Cerkno, Cerknica in Spodnja Idrija. Zborovalce in zveznega zastopnika br. Bogumila Kajzela je pozdravil podstarosta idrijskega Sokola br. Fr. Tavzes, ki je otvoril in vodil občni zbor. Po kratkem nagovoru je podal besedo br. J. Novaku iz Idrije, ki je poročal o predpripravah za ustanovitev župe, očrtal lep razvoj sokolstva na Notranjskem sosebno v zadujem času in podal statistične podatke o njegovem današnjem stanju. V novi župi združena društva štejejo 612 članov in 147 članic, skupaj torej 759, med temi 151 telovadcev in 68 telovadk, 185 članov v kroju in 302 naraščaja. Poročilo se je vzelo odobrujoče na znanje. Pri volitvi je bil za starosto župe izvoljen br. Engelbert Gangl iz Idrije, za I. podstarosto Fran Paternost iz Postojne in za II. podstarosto br. Josip Samsa iz Ilirske Bistrice, za načelnika na predlog vaditeljskega zbora Julij Novak iz Idrije, v odbor bratje Janko Šinkovec, Ivan Ferjančič in Valentin Jurman vsi iz Idrije, za namestnike: Fran Hodnik iz Logatca, Anton Primožič iz Žirov in Jernej Štravs iz Cerkna, za preglednike računov Peter Lukan iz Sp. Idrije, Josip Šepetavec iz Idrije in Ernest Šerko iz Cerknice. Kot župna odposlanca v zvezni odbor se izvolita brata J. Novak iz Idrije in A. Kraigher iz Postojne za nju namestnika pa Fr. Tavzes iz Idrije in Fr. Kutin iz Postojne. Po daljši debati se določi župni prispevek 50 v za člana. Župni zlet se vrši letos v Cerknici dne 4. septembra, dne 24. julija pa predtekma v Idriji z izletom v Sp. Idrijo. Med slučajnostmi je pozdravil novo župo br. B. Kajzel iz Ljubljane v imenu Slovenske Sokolske Zveze. Ko je še br. Novak povdarjal važnost sokolskih strokovnih listov za razširjenje sokolske misli in priporočal njihovo naročitev, je zaključil brat starosta Gangl z navdušenim govorom zborovanje. Koj po tem je imel sejo župni vaditeljski zbor, ki si je izvolil za podnačelnika br. Avgusta Kraigherja iz Postojne, in storil več važnih sklepov glede letošnjih javnih nastopov. Na to se je sestal župni odbor k svoji prvi seji. Tako je bilo celo popoldne posvečeno intenzivnemu zborovanju, ki bo rodilo gotovo najlepše uspehe. Navdušeno razpoloženje in resno zanimanje, ki je vladalo ves čas zborovanja, je porok, da bo novoustanovljena župa vestno vršila svojo sokolsko nalogo. Na zdar!

Iz Postojne. Katehet Ažman v Postojni, kateri je učencu Vičiču izruval šop las, je bil pri kazenski obravnavi dne 24. februarja — **oproščen!** — Radovedni smo, kaj poreče k tej značilni razsodbi državni pravdnik.

Suhor — Belokranjsko. Dne 20. t. m. se je tu ustanovila podružnica c. kr. kmtijske družbe. Volil se je naslednji odbor: G. Karel Pikl, nadučitelj, kot načelnik in gg. Franc Tome, župan in veleposestnik, Jura Ambrožič, podžupan in posestnik, Janez Jelenič, posestnik, Franc Košir, posestnik, Jakob Krštinc, posestnik, Anton Bohorč, gostilničar in posestnik za odbornike.

Vodja erarične cinkarne v Celju postal je rudniški svetnik Sinek, ki je doslej služil v Klanskem na Tirolskem. Vkljub slovanskemu svojemu imenu je mož trd Nemec. Kako bode razumeval delavce, ki so zgolj Slovenci, to seve je pri gotovih slojih povsem stranska stvar!

Celjski »Studentenheimovci« se uče tudi slovenščine in so bili po zatrdilu »vahte« baje učni uspehi iz tega predmeta v I. semestru »vorzüglich«. Poučuje pa v »Studentenheimu« slovenski jezik štorski Tschmerescheg. Je - li tudi tu uporabljeval — šibo?

Dober trezen kolar bi prav dobro izhajal v večjem kraju na Spodnjem Štajerskem. Prostor za delavnico je pripravljen. Naslov se izve v uredništvu »Slovenskega Naroda«.

Slovensko gledališče v Trstu. V nedeljo ob 5. popoldne se bo uprizorila izvirna burka s petjem **»Moč uniforme«,** spisal Jakob Štoka, uglasbil H. Vogrič. — Sodeloval bo popolni orkester vojaške godbe pešpolka št. 97.

Častnik, ki izbija policaju z glave kapo. V sredo ponoči je več civilno opravljenih častnikov razgrajalo po ulici Acquedotto in pred kavarno »volti Chiozza« v Trstu. — Tam službujoči policaj je razgrajajoče opozoril, naj se vedejo mirno in naj ne kriče, ker je ura pozna. — Ali častniki — katerih pa policaj ni poznal — so se na to še bolj arogantno obnašali in eden njih se je celo približal policaju in mu izbil kapo iz gla-

ve. Dotičnik je tudi hotel razorožiti policaja, ko je le ta prijel za sabljo in jo hotel izdreti. Medtem ko je policaj proglasil vso neznano mu družbo aretiranim, se je približal neki oficir v infanterijski uniformi in policaja grobo nahrulil, da so ta družba »sami častniki« in da naj jih pusti lepo pri miru. — Ali policaj se ni dal motiti, temveč je tudi častnika v uniformi povabil seboj na policijo, kamor je »romala« vsa karavana,spremljevana od občinstva,ki se je bilo nabralo ob času konflikta pred kavarno. — Kak podčastnik ali celo civilist bi tak »špas« s policajem gotovo drago plačal!

Lloydovi uradniki za »Lego nazionale«. Za uradniki zavarovalnega društva tržaškega »Assicurazione Generali« so sedaj na vrsti uradniki avstrijskega Lloyda, ki so se tudi analogno prvoimenovanim obvezali, plačati stalne mesečne prispevke za raznarodovalno društvo slovenskih otrok »Lega nazionale«. Neki Lloydov uradnik je te dni agitiral po vseh Lloydovih uradih in nabiral podpise med uradniki, s katerimi podpisi so se dotičniki zavezali, plačevati mesečno gotovi znesek za poitaljančevanje slovenskih otrok. Posebno so se vrgli na Sv. Jakob, kjer tako uspešno in sadonosno deluje šola družbe sv. Cirila in Metoda. — Tam blizu te šole ustanovi v kratkem »Lega« takozvani »Ricreatoni«, kamor bo lovila slovenske otroke s tem, da jim bo nudila malo obleke, jedila in zabave. — In tem na čelo so se postavili tudi uradniki »Lloyda«, onega podjetja, ki je bogato subvencionirano tudi od države, torej z novci davkoplačevalcev!

Zatvoritev postajališča Lazaret - Rižan. V km 19·005 lokalne železnice Trst c. kr. drž. žel. — Poreč med postajama Dekani in Koper ležeče, za osebni in prtljažni promet urejeno postajališče Lazaret - Rižan se s 15. marcem 1910 zatvori.

Obdelovanje vrtov se je v Krakovem in Trnovem že pričelo, dasiravno je po gredicah ležala še prav do zadnjih dni debela snežna odeja. Kopanje, rahlanje in gnojenje rodovitne zemlje se vrši z veliko marljivostjo, vstrajnostjo in temeljitostjo, kakor se to pač spodobi s faktorjem, ki preživlja več sto ljudi iz teh predkrajev. Vrtni pridelki se prav lahko in dobro spečajo v denar, zlasti ob suši in to ne le na ljubljanskem trgu, ampak tudi daleč izven mej kranjske dežele. Najboljši stalni odjemalci krakovske solate, kolerab in druge zelenjave so obmorska mesta Trst, Reka, Pulj itd., kjer ti pridelki posebno slove in često dosezajo prav edne cene, tako da se ta posel prav dobro izplača. — Berivka je na gorkih gredicah že precej velika tako, da jo dobimo v kratkem na trg. V slučaju ugodnega vremena se je bo okrog velike noči tudi že na prostem dobilo.

Kdo ga pozna? Dne 16. januarja je prišel k posestniku Francu Grudnu v Spodnjih Retjah pri Velikih Laščah št. 6 nek neznan, umobolen človek, katerega identitete dosedaj še niso mogli dognati ter so ga oddali v začasno oskrbo županstvu v Spodnjih Retjah. Neznanec je okoli 35—40 let star, srednje postave ter je oblečen v defektno obleko. Ker je mož brez vsakih izkazov in tudi govori popolnoma nerazumljivo, se njegova identiteta še ni mogla dognati in naj, komur je o njem kaj znanega, sporoči občinskemu uradu v Spodnjih Retjah pri Velikih Laščah, ali pa najbližnjemu varnostnemu oblastvu, odnosno okrajnemu glavarstvu.

Aretovan je bil včeraj 26letni brezposelni slikarski pomočnik Dionizij Malle, rodom iz Pliberka, ker je bil zasačen, da je po neki hiši na Mestnem trgu sumljivo stikal. Ker se mu ni moglo dokazati nobenega drugega kaznivega dejanja, je bil danes poslan odgonskim potom v svojo domovino. Malle je bil že dvakrat predkaznovan ter je skusil že prisilno delavnico, odkoder je bil ušel, a je dospel čez 18 mesecev zopet srečno nazaj.

Zopet nazaj v hišo pokore se je z neprostovoljnim spremstvom povrnil prisiljenec Fran Auer iz Haslacha, ki je še meseca sušca lanskega leta od dela pobegnil. Zasačili so ga na Solnograškem.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, 70 Hrvatov in 40 Macedoncev. V Heb je šlo 40 Macedoncev, v Buks 20 Hrvatov, v Inomost 35, v Beljak 27, v Linc pa 25 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 100 Lahov in 19 Kočevarjev.

Izgubljeno in najdeno. Gospod Oskar Schiller je izgubil 70 K denarja, katere je našla kuharica Marija Ceglarjeva ter jih oddala pri magistratu.

Absolviranega jurista Slovenca iščemo. Zglasi se naj eventualno brzojavno v uredništvu »Slovenskega Naroda«.

Razne stvari.

* **Grozovit sin.** V Oldenburgu je 20letni delavec Denker s sekiro ubil svojega očeta, svojo mater in brata. Divjaka so zaprli.

* **Samomor nune.** V Wiesbadnu se je ustrelila sestra Pia, hči generala pl. Rhedern. Nesrečna ljubezen je gnala mlado »sestro« v smrt.

* **Stavka v Filadelfiji.** Vse cestne železnice so ustavile svoj promet. Bolnišnice in ječe so prenapolnjene. Doslej so bili ubiti trije, devet jih umira, 91 je težko, krog 1000 pa lahko ranjenih. Zaprtih je krog 1000 oseb.

* **Udeležnik prve vožnje z lokomotivo,** Edvard Entwistle, je umrl v Sev. Ameriki te dni v starosti 95 let. Entwistle je leta 1831. kot kurjač služil na prvi Stephensonovi lokomotivi.

* **Kako je Moltke sodil o razliki med človekom in živaljo.** Na neki večerni zabavi v hiši slavnega nemškega poljnega maršala Moltkeja so govorili o tem, kakšna je razlika med človekom in živaljo. Nikakor niso mogli pogoditi pravega. Tu se oglasi Moltke sam in pravi lakonično: »Žival ne kadi.«

* **Skrb za nemštvo.** Nedavno se je obravnavalo v občinskem svetu v Žatcu o prošnji za dovoljenje tolerančne hiše in o podelitvi gostilničarske koncesije za to št. 13. Po vsestransko temeljiti razpravi je bila otvoritev tega zavoda soglasno dovoljena. Mnogo težja pa je bila rešitev glede gostilniške koncesije. Nek strasten nemškonacionalni svetnik je namreč zahteval, da se dovoli koncesija samo pod tem pogojem, da bo imetelj zavoda vedno »dober Nemec«. Odslej ne bodo Nemci na severnem Češkem zahtevali samo nemških uradnikov, ampak tudi izključno samo nemške imetelje javnih hiš.

* **Telefonični brzojav.** Trije danski inženirji so iznašli pripravo, s katere pomočjo je mogoče obvestiti naročnika telefona, čeprdi tega ni pri telefonu. To se napravi na ta način, da se zveže s telefonsko napravo klavijatura, ki mehanično deluje kot pisalni stroj. V klavijaturi mora biti vedno pripravljen papir, na katerem se z navadnimi črkami natisne telefonično poročilo. Naprava ni draga, kar je pa glavno je to, da funkcijonira pri vsaki razdalji.

* **Zemlja v svoji notranjosti.** V bližini Paruševica v pruski Šleziji, je bila do nedavna najglobočja jama zvrtana v zemljo. Globoka je bila 2003 m. Pred letom so namerovali blizu Czuhowa v Šleziji izdolbsti jamo, ki bi bila 2500 m globoka, izvrtali pa so samo do 2239·7 m. Zanimivi so zlasti podatki o gorkoti v zemlji. Dognalo se je, da je v globočini 500 m 26·3, v globočini 1000 m 40, 1500 m 68·4, 2000 m 78·3 in v največji globočini 2221 m 84·4 stopinj Celzija. V globočini od 40 m naprej je stala v izdolbini voda, dočim je v največji globočini do 19 m nekakšno mastno blato.

* **Klub kralja Edvarda.** Pred 40 leti je ustanovil kralj Edvard Marlboroughov klub, da bi se zvečer v krogu svojih prijateljev zabaval. Od prvotnih članov tega kluba živita poleg kralja le še dva, namreč vojvoda s Tifu in lord Farquhar. Novi člani se sprejemajo le na željo kralja. Angleški kralj pride skoro vsak večer na par ur v klub. Vendar pa z njegovim prihodom niso združene nobene ceremonije. Ko vstopi, vstanejo vsi navzoči na trenotek, kralj se zahvali in sede na svoje navadno mesto pri peči. Kralja ne sme nikdo nagovoriti razen njegovega zeta, vojvode s Tifu. Pri pogovoru so politična vprašanja izključena. Kralj prav rad igra karte in ga zelo veseli, če ima pred seboj dobrega nasprotnika.

* **»Samo za moške«.** Župnik neke cekve v Atlantik City v Ameriki je ob letošnjem Novem letu poskusil privabiti v cerkev čim več moških. Zdelo se mu je brez pomena, ako vedno iste stare babnice čepe po cerkvi. Da bi privabil moške, je napravil sledeči poskus: Oznanil je v cerkvi, da ne sme odslej nobena babnica prestopiti cerkvenega praga, ker bodo imeli odslej pravico zahajati v cerkev samo moški. Enak razglas je nabil tudi na cerkvena vrata. Ako je slučajno prilezla kaka ženska v cerkev, jo je župnik lastnoročno vrgel ven. Nekaj časa je imela ta odredba pri moških precej uspeha. Imeli so tudi ugodnosti, katerih v drugih cerkvah ni bilo. Smeli so kaditi in piti nealkoholne pijače; ako jim je bilo prevroče, so smeli sleči tudi suknjo. To pa je »vleklo« le malo časa, kajti možje so se naveličali tudi teh cerkvenih dobrot. Kmalu je ostal cerkveni upravitelj v cerkvi čisto sam. Zdaj bo pa moral prositi stara ženščeta, naj zopet hodijo v cerkev, ali pa bo moral božji tempelj — zapreti.

* **Predrznost nemškega policaja.** V Jablancu na Češkem je pristopil k nekemu delavcu, ki je čakal na vlak, policaj. Vprašal je delavca, jeli Čeh ali Nemec. Delavec mu je odgovoril, da je Čeh. Nato je redar zapovedal, da mora iti z njim. Vedel ga je k brivcu, kjer je ukazal, da se mora pustiti delavec do golega ostriči. Čeh je ugovarjal, toda pomagalo ni nič. Brivec ga je prav do kože ostrigel. Med tem časom je odšel vlak in delavec se je moral odpeljati zvečer z brzovlakom. Ko se je vrnil v Jablanec, je hotel redarja ovaditi. Tega se je nemški šovinist zbal ter je raje plačal delavcu 20 kron za lase in vožnjo za brzovlak. — Skoro gotovo ne bo več gonil Čehov k brivcu.

* **Vatikan in potresna katastrofa v Mesini.** Pravkar je izšlo poročilo o delovanju katoliške duhovščine povodom potresne nezgode v okrožju Mesine in Reggija.Poročilo prinaša poleg zanimivih ilustracij natančen pregled, kako so v Vatikanu razdelili nabrane darove. Do 17. decembra l. l. je prejel papež za ponesrečence 6,849.998 lir. V Mesini sami je bilo 125 cerkev in 12 privatnih kapel. Vse to je bilo uničeno razen ene edine cerkve, ki so jo že leto pred potresom zaprli radi slabega stanja. Porušenih je bilo tudi deset samostanov poleg teh tudi glavni samostan jezuitov. Izven Mesine je bilo več ali manj poškodovanih 210 cerkev in kapelic. V Mesini je bilo ubitih 98 duhovnikov, kar je razmeroma zelo malo. To izvira najbrž odtod, ker laški duhovniki niso posebni junaki, ter so takoj v največji naglici vse popustili, samo da so odnesli svoje pete. Seveda, nekaj častnih izjem je bilo tudi med laškimi duhovniki. V škofiji Reggio je ostalo od 90 cerkev samo osem nepoškodovanih. Samostani so bili večinoma vsi porušeni. Ubitih je bilo 28 duhovnikov. Kako se je porabil takozvani papežev sklad za ponesrečence, je razvidno iz sledečih številk. Škofom se je poslalo za prvo pomoč 850.000 lir, samostanskim redovom za napravo barak samostanskim prebivalcem 179.000 lir, za zidanje cerkev, župnišč, zavetišč in šol 1,898.295 lir, za vzgojo 400 sirot en milijon lir. Z gori navedenim skladom se je postavilo tudi več cerkvenih lop, devet sirotišnic itd. Poročilo je posebno radi tega zanimivo, ker nikjer ne govori o kaki božji previdnosti, božji volji ali o božjem maščevanju nad grešnimi ljudmi, ko vendar katoliški duhovniki tako radi pridigujejo o božji previdnosti in tako radi groze z božjimi kaznimi.

Književnost.

— **Moderna biblioteka.** Koncem tega meseca izide 14. snopič »Moderne biblioteke«. Obsegal bo lepe s pravim humorem pisane novijele znanega češkega pisatelja Svatopluka Čeha. Naročnina za celi letnik »Moderne biblioteke« (12 knjig) znaša 12 K, poedina knjižica pa 1 K 20 vin. Naročbe je pošiljati na naslov: Moderna biblioteka Samobor pri Zagrebu.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Dinamit v skrinji. Posestnice mož Polde Perne, je bil tako lahkomišljen, da je v nezaklenjeni skrinji med obleko in knjigami hranil 3 kose dinamita in en tak kapsel. Kakor imajo otroci navado, tako so tudi tu neki dan brskali po nezaklenjeni skrinji, in iztaknili dinamit, ter ga pokazali materi. Orožniki, ki so to zadevo naznanili, sodišču, so navedli, da je dinamit z močno detonacijo hudim pretresenjem eksplodiral in da obdolženčev zagovor, da je bil dinamit že parkrat premočen ne odgovarja resnici. Obsojen je bil na 10 dni strogega zapora.

Hudi sunki. Čevljar Janez Adamič iz Sajovic se je razjezil nad posestnikom Matijo Gorjancem, ker je ta v Kristanovi gostilni v Oreheku nekaj vinjen čez njega zabavljal. Po prerekanju je vrgel Gorjanca na tla, potem ga porinil od sebe in ga začel z obuto nogo tako močno suvati po životu, zlasti v noge, da mu je zlomil obe kosti desnega podkolena Sodišče ga je obsodilo na 7 mesecev težke ječe ter mora ckvarjencu povrniti za bolečine in za zdavljenje 526 K.

Žrtev alkohola. Jera Kerničar, posestnika žena v Bašlju je bila močno pijači udana. Pa tudi njen mož ni bil boljši, saj je bil zaradi zapravljivosti in pijančevanja sodno pod skrbstvo stavljen. Bilo je due 19. decembra m. l. Ko je prišel mož sicer takrat nevinjen domov, ter dobil svojo ženo pijano pred pragom hišnih duri. Mož je zahteval, naj mu da kluč od vežnih vrat, katerega mu pa vsled pijanosti ni hotela, ali pa tudi ni mogla dati. V svoji razburjenosti jo je pričel lasati, končno jo je pa pustil na pragu ležati. Odprl je vežne duri z nekim drugim ključem in šel v hišo. K pragu v hišo vodijo ob obeh straneh stopnice, kakor je to pri mnogih hišah na deželi običajno. Ko je mož stopil iz sobe v vežo in od ondot na prag, našel je ženo pod stopnicami mrtvo. Sum se je takoj obnil proti njemu, da je on zakrivil njeno smrt. Raztelesenje je pa pokazalo, da je bila lobanja nepoškodovana, ter je povzročilo njeno smrt le huda krvavitev možganskih žilic, katere so razpočile vsled pretresa možganov. Ker ni izključeno, da je žena vsled pijanosti sama padla po stopnicah, se ni moglo sodišče prepričati o moževi krivdi, vsled česar je bil oproščen.

Ta nesrečni nož. V Anžičevi gostilni v Dobrunjah je bilo več fantov, ki so ga dobro cukali.Navzoča sta bila tudi bata Tratnika Anton in Miha, ter tovarniški delavec Jože Pohove. Kakor običajno, so se jeli fantje med seboj prepirati, zlasti sta bila oba Tratnika precej glasna. Ko so pa odšli iz gostilne, je Anton Tratnik izpodbil Pohovcu noge, da je padel. Ko je pa vstal, sunil je z nožem svojega nasprotnika v očesno duplino ter mu prerezal eno očesnih mišic. Obdolženec, ki svoje dejanje popolno taji je bil obsojen na 4 mesece težke ječe in mora plačati 290 K Pohovcu za bolečine in za odhod zaslužka.

Nasilen vlačugar. Delavec France Pušnik, pristojen v Šmartno, je dne 5. t. m. beračil po Ljubljani. Stražnik, ki ga je zasačil, se je prepričal, da se Pušnik že več mesecev brez dela potepa in beračí. Vsled tega mu je napovedal aretacijo. Pušnik je pa s tako silo sunil stražnika od sebe, da je odletel. Zagrozil mu je tudi, da bosta že obračunala, ko bo »frej«. Mogoče ga je bilo le s pomočjo drugega stražnika ukrotiti in ga odpeljati v zapor. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe.

Mati svojega sina begunca prikrila. Pred tukajšnjim sodiščem je bil minulo jesen obsojen Jože Tratnik zaradi težke telesne poškodbe na 8 mesecev težke ječe. Tratnik je pa že čez nekaj dni iz ječe pobegnil in šel naravnost domov k svoji materi Neži Tratnik, kajžarici na Žirovskem vrhu, kjer se je dlje časa skrival. Orožniki so ga tudi tu zasledovali, a mati ni hotela sina izdati, pač pa je povedala kraj, kamor je skril svojo jetniško obleko. Po večmesečnem iskanju so slednjič ujeli ubeglega Tratnika. Ker je prikrivala svojega sina, kakor to sama piznava, je bila obsojena na 4 tedne ječe.

Pretep na domačem vrtu. France Pirnat, posestnik v Brezji, je sedel neko nedeljo meseca septembra m. l. popoldne s svojimi znanci na domačem vrtu. Prišla sta pa tja France Lebar, posestnika sin v Zalokah in Tine Mihelj. Slednji je provzročil prepir in z nožem naskočil Franceta Pirnata mlajšega. Ta se mu je umikal, končno pa v svojo obrambo pograbil neki oklešček, ter ž njim Mihelja tako udaril, da je padel. Zdajci sta pa naskočila Lebar in Maks Krivec starega in mladega Franceta Pirnata, ter ju s kolmi lahko telesno poškodovala. Končno je pa Krivec Leopolda Pirnata tako močno po glavi udaril, da se je nezavesten zgrudil. Malo kasneje po tem dogodku je pa še Krivec na stopnicah Pirnatove hiše razbil šest remeljnov. Krivec, ki se zagovarja s silobranom, je bil obsojen na 6 mesec. ječe, Lebar pa, ki trdi da je bil popolnoma pijan, na en teden zapora.

Gospodarsko napredno društvo

za

šentjakobski okraj

priredi

v nedeljo, 27. februarja t. l.

ob treh popoldne

za člane in somišljenike

javen

ljudski shod

v gostilni „pri Ribču“

na Dolenjski cesti.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o minulem deželnozborskem zasedanju. Poroča deželni poslanec in podžupan gosp. dr. Ivan Tavčar.
2. Poročilo o stanju glede zgradbe ljudske šole v Prulah. Poroča član deputacije, ki je bila pri deželnem predsedniku.

Ker sta obe točki dnevnega reda silno važni prosimo, polnoštevilne udeležbe.

ODBOR.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delo poslanca Ivana Hribarja.

Za oškodovance po povodnji

Dunaj, 25. febuarja. Poslanec Ivan Hribar je danes vložil nujni predlog, v katerem zahteva, da se dovoli iz državnih sredstev primerna podpora oškodovancem po povodnji na Barju in v Idriji, nadalje nujni predlog glede odprave lesenih jezov v Idriji

Samostojno poštno ravnateljstvo v Ljubljani.

Dunaj, 25. februarja. V današnji seji poslanske zbornice je vložil poslanec Hribar nujni predlog glede ustanovitve samostojnega poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani.

Za podržavljenje južne železnice.

Dunaj, 25. februarja. Poslanci Hribar in tovariši so vložili nujni predlog, v katerem zahtevajo, naj se čim najpreje podržavi južna železnica.

Za avstrijske državljane v Ameriki.

Dunaj, 25. februarja. Hribar je vložil nujni predlog o varstvu interesov avstrijskih državljanov v Združenih državah v Ameriki.

Interpelacije.

Dunaj, 25. februarja. Poslanec Hribar je danes vložil te-le interpelacije: Radi protežiranja nemških podanikov v Bosni in Hercegovini, radi zapostavljanja Slovencev pri finančnih oblastvih na Koroškem, radi zatiranja slovenskega jezika na kolodvoru in na glavni pošti v Celovcu, radi neenake konfiskacijske prakse napram slovenskim in nemškim narodnim kolkom, radi zapostavljanja slovenskega jezika pri zemljeknjižnem uradu v Ljubljani in radi nameščanja slovenščine neveščih sodnih svetnikov v Ljubljani

Obrambni odsek.

Dunaj, 25. februarja. Obrambni odsek je imel danes sejo do 1. popoldne. Predsedoval je poslanec Pogačnik. Ko se je seja prekinila, je bilo zaznamovanih 7 govornikov, Češki radikalni poslanec Fresel zatrjuje, da bo govoril 6 ur.

Luegerjeva bolezen.

Dunaj, 25. februarja. Ponoči je bilo dr. Luegerju nekoliko bolje, opoldne pa se mu je bolezen nevarno shujšala; jele so ga napadati srčne slabosti.

Prof. Zelenik umrl.

Ptuj, 25. februarja. Tu je danes umrl profesor **Zelenik,** bivši dolgoletni načelnik ptujskega okrajnega okrajnega zastopa, ko je bila še ta korporacija v slovenskih rokah. Pogreb bo v nedeljo ob 1. popoldne.

Hotelska družba v Dalmaciji.

Split, 25. februarja. Dolgo projektirano društvo za zidanje velikih modernih hotelov v Dalmaciji se je končno posrečilo. Društvu so pomagali na noge angleški kapitalisti. Ustanovni občni zbor bo meseca marca.

Spopad med turško in bolgarsko vojsko.

Sofija, 25. februarja. V bližini Tamraša na bolgarsko turški meji se bije med turškimi in bolgarskimi vojaki pravcata bitka. Bolgarskim vojakom je prišla na pomoč ena gorska baterija in več stotnij pehote. Grmenje topov se sliši do Plovdiva. Turki imajo velike izgube. Pravi vzrok spopada se ne ve. Bolgarska vlada je brzojavno obvestila o dogodku kralja Ferdinanda v Petrogradu. Proti Plovdivu vozijo neprestano posebni vlaki. Bati se je resnih dogodkov.

Carigrad, 25. februarja. Vest o spopadu med turškimi in bolgarskimi oddelki je izzvala v tukajšnjih krogih veliko razburjenje. Vlada se boji, da bi bil ta dogodek začetek krvave vojne, ki grozi že dlje časa na obzorju.

Bolgarska kraljevska dvojica na carskem dvoru.

Petrograd, 25. februarja. Na carskem dvoru v Carskem selu je bil svečan banket na čast kralju Ferdinandu in kraljici Eleonori. Car Nikolaj je napil kralju Ferdinandu v ruskem jeziku, kralj Ferdinand pa je odgovoril na napitnico v bolgarskem jeziku.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 25. februarja 1910.

Termin.

Pšenica za april 1910	za 50 kg	13·75
Pšenica za oktober 1910	za 50 kg	11·35
Rž za april 1910	za 50 kg	9·30
Koruza za maj 1910	za 50 kg	6·47
Oves za april 1910	za 50 kg	7·40

Efektiv.

Mirno.

Hotel Union!

The Royal Bio.

največje in na svetu najslovitejše podjetje na polju kinematografije pride!

661

Umrli so v Ljubljani

Dne 22. februarja: Ivana Plehan zasebnica, 75 let, Sv. Petra cesta 63. — Ivan Kastelic, nadpaznik, 70 let, Karlovska cesta 15. — Marija Stanovnik, gostija, 63 let, Karlovska cesta 7.

Ustna voda

„EUODIN“

Specijaliteta za kadilce.

Cena 2 kroni.

4813 Glavna zaloga lekarna

Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Serravallo:

železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 6000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

Zahvala.

Ob prebridki izgubi naše iskreno ljubljene hčerke, oziroma sestre, gospodične

Malke Mevželj

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo, zlasti čast. duhovščini in gg. pevcem mokronoškim, gospodičnam in gospodom uradnikom ter vsem udeležencem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku. 665

Žalujoči ostali.

Prodajalna

v Črnem vrhu nad Idrije, obstoječa nad 35 let, dobro idoča, **se da** iz zdravstvenih ozirov **s 15. majem t. l. v najem.**

Več se izve pri **Ivani Lampe v Rudolfovem v kavarni.** 672

Stanovanje

1 ali 2 veliki, lepi sobi na ulico, z opravo ali brez oprave, s predsobo, kuhinjo, služabniško sobo, verando in s porabo vrta, povsod električna luč, **se odda** v odlični hiši.

Pojasnila daje **J. Matelič, Ljubljana, hotel pri Maliču.** 668

Že dolgo obstoječa

gostilna

sredi mesta, se radi zdravstvenih ozirov **takoj odda** pod ugodnimi pogoji **v najem.** Kavcija K 1000.

Več se izve pri gosp **Jurmanu,** optiku v **Selenburgovi ulici.** 670

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah. 1542

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Starejša prodajalka

izurjena v mešani trgovini, z večletnimi izpričevali, **se išče za Ljubljansko okolico.** Nastop do **15. marca t. l.**

Pisma pod **„Zvestoba“** na uprav. »Slov. Naroda«. 660

Mesečna soba

v Spod. Šiški, Kolodvorska ulica št. 200, v bližini državnega kolodvora, **se odda gospodični takoj v najem.**

Dobi se tudi **hrana.** 61

VEČ 400 GODI MA

užna Humpolec glag sukmarskog grada.

Najbolje sukno i pomodnu robu nudi tvrdka

ANT-TOMEC

izvoz sukna u Humpolcu (Češka)

Uzorci badavi franko

Vsako soboto in nedeljo koncert sekstета na lok Vsako soboto in nedeljo

v kavarni „Ilirija“

v Kolodvorski ulici 22.

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Kavarna je vsak dan **vso noč odprta.** 682

C. kr. avstrijske ✿ državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7·03 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7·25 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Stražo-Toplice, Kočevje.

3·26 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin

11·40 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel, Gorico, drž žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

1·32 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3·28 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c kr drž. žel., Beljak. (čez Podrožico), Celovec.

6·23 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7·40 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7·25 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

3·05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7·10 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7·12 zjutraj: Osebni vlak iz Berlina, Draždan. Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic. Gorice, Trsta, Tržiča.

9·32 zjutraj: Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

11·23 dopoldne: Osebni vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž žel, čez Podroščico in Trbiž, Gorice, drž. žel, Jesenic, Tržiča.

2·59 popoldne: Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

4·18 popoldne: Osebni vlak iz Beljaka, juž žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel., Jesenic, Tržiča.

6·49 zvečer: Osebni vlak iz Berlina, Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podroščico), Jesenic.

8·42 zvečer: Osebni vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podroščico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic, Tržiča.

9·07 zvečer: Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

11·08 ponoči: Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podroščico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice)

6·46 zjutraj: Osebni vlak iz Kamnika.

10·59 dopoldne: Osebni vlak iz Kamnika

6·10 zvečer: Osebni vlak iz Kamnika.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednji evropejskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Zahtevajte cenike! **Največja zaloga** Zahtevajte cenike!

najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetniško in študijsko slikanje.

Horodamove patent. akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle).

pristne francoske, in za ljudske šole v škatljicah.

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetnike in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo.

Slikarsko platno

z oljnatim in krednim temeljem.

Vzorci za sobne slikarje

vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kitja.

Poslano.*)

Na anonimno odprto dopisnico neznanega mi kolege, kateri mi očita, da delam umazano reklamo pri teh **visokih cenah las** in da prodajam **lase po ceni kito** à 3 K 60 h itd., mu dam za odgovor: »Kakor kdo more!« 666

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Sv. Petra cesta 32.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo »dgovorno le toliko, kolikor določa zako«

M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, **Sv. Petra cesta 32.**

Izvršuje vsa **lasna dela** in priporoča svojo **bogato zalogo kit.**

Št. 1	kratka preveza	K 11·—
„ 2	„ „	„ 9·—
„ 3	poldolga preveza	„ 7·—
„ 4	„ „	„ 5·—
„ 5	dolga preveza	„ 3·60

Pri naročilu zadostuje vzorec in številka, pošiljatev diskretna po povzetju. Sive in svetlorumene 20% dražje.

Odgojiteljica

(vrtnarica)

ki je absolvirala trgovski tečaj, **se sprejme** k otrokom na deželi. Gospice, zmožne laščine, imajo prednost.

Ponudbe pod **„Odgojiteljica“** na uprav. »Slov. Naroda«.

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zaužiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Pollit. steklenica 2 K. 373

Agente

vešče in solidne, sprejme proti najvišji proviziji za svoje dobro renomirane izdelke v lesenih zastiralih in zatvornicah, **Ernest Geyer, Brunov, Češko.** 572

Hlev s pritiklinami

se odda v najem na Poljanski cesti 81.

Več se izve pri **I. Zakotniku, Dunajska cesta št. 40.** 498

Spreten

kontorist

iz špecerijske ali drogerijske stroke, že bolj odrasel, zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, perfekten korespondent in strojepisec, **se takoj sprejme.**

Ia reference s sliko pod **„T. 100“** na uprav. »Slov. Naroda«. 627

Prvi slovenski izprašani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6·50.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih. 658

Vsi 4 pari samo kron 6·50.

Za naročitev zadostuje dolgost. Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov štev. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3,000.000. Stritarjeva ulica štev. 2. Rezervni fond 350.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Priporoča **premoze na dunajske komunalne srečke** à 18 kron, žrebanje dne **1. marca t. l.** glavni dobitek **300.000 kron.**

Sprejema **vloge na knjižice** in **na tekoči račun** ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4½%**

14

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.